

KLUB KÖZÖNY

AZ MKKE KLUB KIADVÁNYA

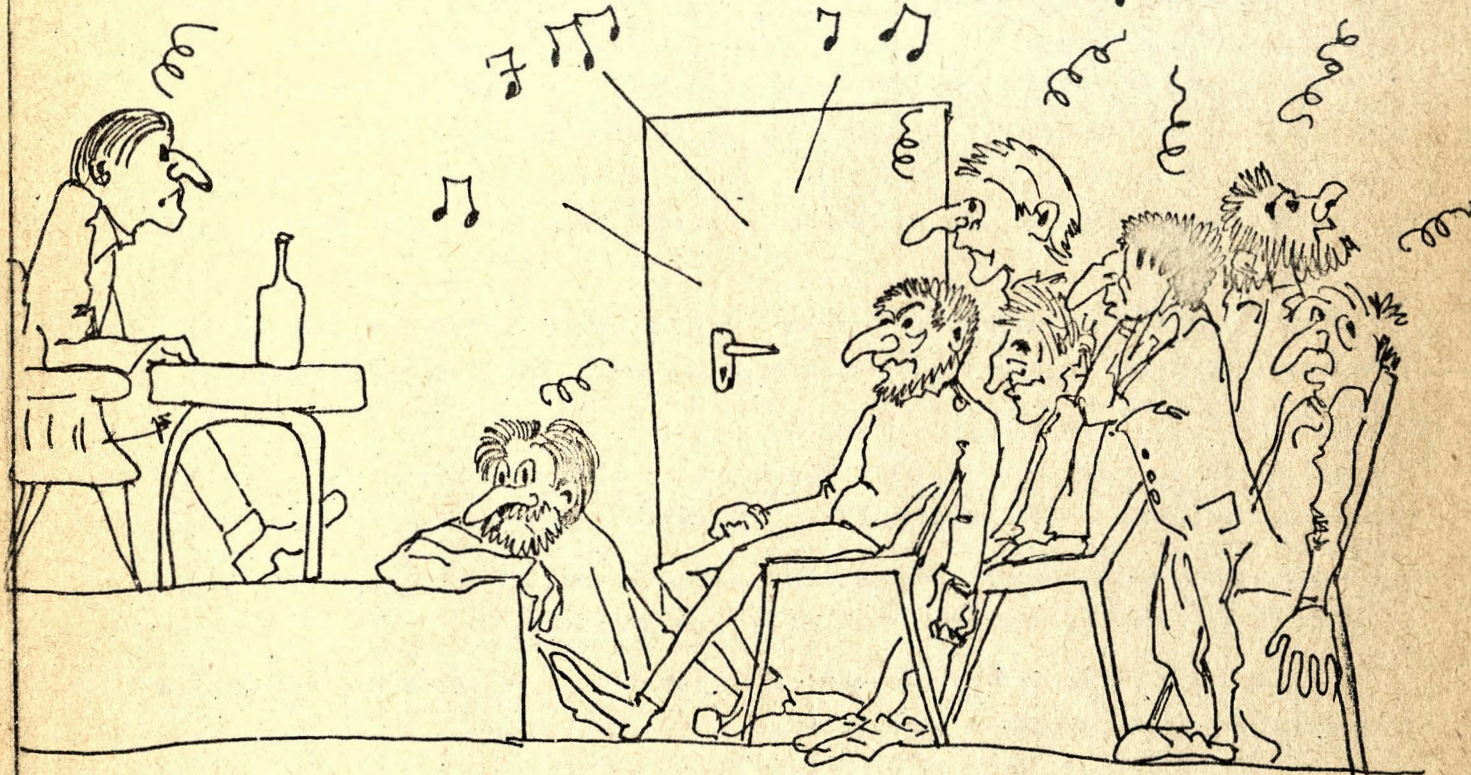
1981. IX. 28.

FALONTŰLŐ

ZENE!

ZENE!

ZIE! NIE!

A SAJTÓFOGADÁSON

2 PÉNTEK 18³⁰ KÖZÉP-EURÓPA KÖR: 50-ES ÉVEK

3 SZOMBAT 19 PROGNOZIS, P.BOX, BŐSZME DISCO

FILM: ANNIE HALL

BOLDOG ÚJ ÉVET KIVÁNNUNK...

Sikerült, bent vagyunk. Új sulis, új élet. Örülünk. Ki jobban, ki kevésbé. Van aki érezte, ott mélyen, talán tudat alatt, néhányan biztak benne, volt aki "fohászkodott" titokban, olyan is akadt aki nem is gondolta, hogy sikerülhet.

Épp csak, hogy beléptünk a NAGYKAPUN, elfogott benünket valami szorongás.

Akkor még nem sejtettük azt, ami már lassan, lassan érlelődik bennünk, s egyre világosabb. Az, hogy KOMOLY dolog, felnőttesen komoly.

Ismerkedünk egymással, ki-ki a maga módján próbál beilleszkedni, lassan felengedünk, eltelik egy hét. Mire észreveszük, már csepp vagyunk a folyóban, amely ellenállhatatlanul visz, sodor magával. Nincs megállás, menni kell.

Matekóra. Aki nem lép egyszerre.... Figyelni nem nehéz: tanár ur "bedob" két anekdotát, máris oldódik a feszültség, mosoly az arcokon. Lám, nem is olyan szörnyűséges az az analízis.

Persze, mindenkinek más a "gyengéje". Orosz, angol, PG... Apropos, PG.

Könyv nincs, de majd lesz. Itt integrálódnak a tantárgyak. *Cirac*, mondja az orosz, /és a könyvkiadó/ ami eltarthat pár napig, hónapig, esetleg évig is...

De se baj, van épp elég könyvtár: önálló munkára, kutatásra, adatkeresésre ösztökél az egyetem és a józan ész. Nem megvetendő persze a lábunk, fizikai erőnk sem. A tornaóra felfrissít, új, esetleg lappangó energiákat szabadít fel. Van aki uszni jár, az uszodában pihenteti megdolgoztatott agyát, izmait.

"Mindenki másképp csinálja", de a célunk egy. Minél többet tudni, megérteni az új, ismeretlen fogalmakat, becsületesen dolgozni, helytállni az új munkahelyen.

Annyi minden történt már velünk egy hét alatt, s mi minden vár még a kanyar után... Előttünk a lehetőség, élni kell vele.

A szünetekben vitatkozunk, megbeszéljük apró-cseprő dolgainkat, megtárgyaljuk az órák anyagát, igyekszünk megoldani a problémáinkat.

Instruktoraink apránként bevezetnek az egyetemi élet rejtelseibe, beiratkozunk a könyvtárba, befizetjük a menzapénzt.

Szabad utat kaptunk, tudjunk rajta közlekedni.

Ez volt a hét, az 1981-82 egyetemi tanév első hete. Folytatás következik.

BUÉK!

Nehéz és kényes kérdést választott az idén elsőnek a klub Közép-Európa Köre. Annak a korszaknak a gazdasági jellemzőit próbálja bemutatni, melyet a közvélemény "ötvenes évek"-ként ismer. Nehéz a téma, hiszen alig 25 év választ el minket tőle, és így történelmi rálátás híján be kell érünk a tények lehető legjobb, legpontosabb megismerésével. És kényes a téma, hiszen sokszor erre sincs mód, bármennyire is közeli a korszak, a tények mégis elvesztek a múlt homályában, előbányászásuk sok akadályba ütközik. Így a fiatalok számára az a pár év főleg pletykákból, ködös történetekből, gunyoros hangu beszédrészletekből, esetleg régi újságok röpiratok idézéséből bontakozik ki /vagy marad továbbra is sötétben/..

A korabeli szövegek persze nagyon hatásosak a mai olvasó számára, és bizonyos mértékig szórakoztatóak is:

"Több szakembert a mezőgazdaságnak!

Soha még ilyen nagy feladatok nem álltak és soha még ilyen nagyszzerű lehetőségek nem nyíltak hazánkban a mezőgazdaság szakemberei előtt, hogy képességük legjavát a dolgozó nép javára gyümölcsöztessék. A szakemberek az urak Magyarországon csak addig nyujtózkozhattak, ameddig a földbirtokos érdekeinek takarója ért."

Vagy:

"A bolsevik párttól, a párt által formált szovjet embertől tanultuk nemcsak az építkezést, de a merészséget is, hogy ilyen nagyot és ilyen gyorsan építsünk."

/Szabad Nép 1952.okt.5. ill. 1953.dec.13.-i számai./

De a korszak ilyen szinten történő megismerése rendkívül egyoldalu és így elferdíti a valóságot. Ha valakit érdekel ez az időszak, annak minél jobban meg kell ismerkednie az ötvenes évek gazdaságával és társadalmával.

A negyvenes évek végére kialakultak a gazdaságfejlődés elméleti alapjai. A fő cél a lehető leggyorsabb iparosítás, szocialista termelési viszonyok maximális gyorsasággal történő általános kiterjesztése lett, és a célok megvalósításának mindent hajlandók voltak alárendelni, nem riadtak vissza a legnagyobb terhek széles tömegekre hárításától, vagy a szélsőséges fejlesztési aránytalanságoktól. Kialakult az ennek megfelelő intézményrendszer: a Tervhivatal, Nemzeti Bank és a szakágazati bontásban létrehozott minisztériumok. A gazdaság működését törvényerőre emelt terv szabályozta. A gazdaságnövekedés hordozóját a végtelenül magas felhalmozási-beruházási szintben látták, és a végtelenségig tulhajtották. 1949-53 között a felhalmozás volumenének növekedése több mint kétszeresen haladta meg a nemzeti jövedelem növekedési ütemét. Kb. a nemzeti jövedelem 35 %-át akkumulálták, így a háború előtti felhalmozási ráta 6-7-szeresét érték el.

A beruházások alapján hatalmas méretű gazdaságnövekedést írtak elő, a tervmódosítások után /amelyek a helyreállítás gyors tempóját akarták tartósítani továbbra is, anélkül, hogy a feltételek meg lettek volna/, évi 26 %-os ipari növekedést terveztek. A háborúra való készülődés és az aut archiúra törekvés maga után vonta az egyes gazdasági ágakra fordított beruházási összegek aránytalanságait.

Iparra fordították a beruházások 48 %-át, és az iparon belül is elsősorban a kohászatot és a bányászatot fejlesztették. A nehéziparra esett az iparon belüli beruházások 90 %-a. A mezőgazdaságot elhanyagolták, ez egy idő után ellátási zavarokhoz vezetett. Az életszínvonal a kezdeti növekedés után 20 %-ot esett vissza.

A magyar gazdaságtörténet egyik legérdekesebb és legtanulságosabb része az ötvenes évek gazdasága. Ezért minden nehézsége ellenére tanulmányozása megéri a fáradságot. Erre vállalkozott most a Közép-Európa Kör.

- Sugár -

GAZDASÁGI FEJLŐDÉSÜNK 1945-ÉS 1956 KÖZÖTT

vendég: SZAKÁCS SÁNDOR

GAZD. TÖRT. TANSZÉK

TOTSZEGI TIBOR

október 1.-én, osütörtökön /fél 7-kor a Ráday utcai kollégium klubjában/ lesz a Közgáz Klub vendége. Most 22 éves, joghallgató. A közelmúltban jelent meg a kötete "harangozok" címmel. Mindenkinek érdemes foglalkoznia vele, nemcsak mert jó versek vannak benne, hanem azért is, mert írójuk olyan, mint mi vagyunk. Ehhez a korosztályhoz tartozik, épp csak költői formába tudja önteni a gondolatait. És jó néha megismerkedni olyanokkal is, akiket még nem tartanak nyilván a befutott költők között, de minden esélyük megvan rá.

Sz. A.

HARANGOZOK

visszafelé kongatom a harangokat
köteleiket égbe emelem
megindulnak a várfalakról az ágyuk
harangokká szelidülnek
megáll röptében
a homlok felé tartó ólom
a kutakból előmászna a hullák
levoták katonazubbonyukat
egokig ágaskodnak a ledőlt falak
visszaköltöznek ágaikra a levelek
s e megviselt ország
eloszlathatja a redőket homlokán

KOPJAFÁINK

Sokasodnak kopjafáink
Házsongárd álomitta,
feledés, harag verte lankáin.
Fejfák, szemöldökfák, kopjafák,
hőfűdte kupolák alatt
forró szívek dobognak.

Sokasodnak kopjafáink,
szétgurulnak gyöngyszemeink,
s nincs egy óriási tü,
egy hatalmas cérnaszál,
melyre felfűzhetnék őket.

Ezek a gyöngyek a mi gyöngyeink,
értünk álltak ott, nem tehetve másképp...

Szétgurulnak gyöngyszemeink,
sokasodnak halottaink,
csak gigászi kopjafáik
döfködik az eget.

KENYÉR

egy kenyér
szegetlenül

egy osata
kardok nélkül

egy költő
párnák között

EGY KÓDEXMÁSOLÓ TÖREDÉKEIBŐL

rajzolni betűket fehér papírra
bőrre pergamenre
gondolni arra kőtáblába vések
messzepingő ércel

másolni szavakat
s hinni benne
mozdit valamit
a festett betű
hinni abban jóra fordulhat
bármi is

engedjétek kiölni magamból
a bennem élő sátánt
mely tollamat eltéríti
a szépenfaragott iniciálékéktól
mert bárhár betűkkel kopogná
a hitetlen szavakat

nézzétek testvéreim
ismét vétkeztem

dobni a pergament
égetni el

a király udvarában
ünnepel a hó
átfestették a korommal írott
betűket

dobni a pergament
égetni el

nézzétek testvéreim
ismét vétkeztem
nézzétek testvéreim

JÓRA FORDULHAT BÁRMI ?
KÖZREMŰKÖDIK: Czipott Géza Igitár!

Magánereő közügyben

Pl.

A kisvállalkozások főbb körvo-
nalai már ismertek az ország köz-
véleménye előtt. (Magyarország
1971/38.) Most a részletekről lesz
szó.

Néhány erre vonatkozó minisz-
tertanácsi rendelet már napvilá-
got látott, a továbbiak (összesen
32) október elejéig jelennek majd
meg. Részletesen ismertetik a ja-
nuártól életbe lépő új szervezeti
formákat, amelyek valóban sok
könnyítést ígérnek, és lehetőséget
teremtnek az egyéni kezdeménye-
zéseknek, kisebb csoportok vállal-
kozásainak, elősegítve ezáltal a
kisárutermelés bővítését, a szolgál-
tatások színvonalának javítását.

„Elszívja-e majd a jól fizető ma-
gánvállalkozás az állami vállala-
tok legjobb szakembereit, munká-
sait? Ezzel valóban számolni kell.
Ha egy kiszövetkezet vagy kis-
vállalat jobban fizet, a nagyvállal-
atnak is meg kell találnia a mód-
ját, hogy legértékesebb dolgozóit
jobban kereshessenek.

Végül egy kérdés: Árt-e a ma-
gánkezdeményezés a szocializmus
ügyének?

A szocializmus ügyének a gaz-
daság bürokratizmusa, a vállala-
tok vesztesége, a lakosság ellátási
zavarai, a kezdeményezéstől való
tartózkodás, a hiánycikkek ártá-
nak. Ami ez ellen hat, az a jelen-
legi viszonyok között a szocializ-
must erősíti.

Sokféle területen alakíthatók
kiszövetkezetek: létesíthetnek
szervezeteket, kisüzemeket, taxisző-
vetkezeteket, rendezvényszervező
irodákat, magánlakás-építő vál-
lalkozásokat stb. A jövedelmező-
ség eiter az állami vállalatokétól
és a szövetkezetekétől. A tagok
többféle formában kaphatnak
pénzt. Részjegyeik után évi nyolc-
százalékos, adómentes osztalék il-
leti meg őket. A szövetkezet tiszta
jövedelmét pedig a tagok egymás
között feloszthatják. Ki-ki rendel-
kezésre bocsátott vagyontárgyai,
gépei és kölcsönzött helyiségei
alapján természetesen külön téri-
tést is kaphat. Veszteséges gazdál-
kodás esetén csődbe is juthatnak,
s ilyenkor a szerzett jövedelem
egy részét vissza kell fizetni a ta-
goknak.

A gazdasági munkaközösség ma-
gánszemélyek által létrehozott pol-
gári jogi társaság lesz. Legkeve-
sebb két tag alapíthatja, a munka-
közösség legfőbb 30 tagú lehet.
Összeadott közös pénzükből kis-
üzemet, kis műhelyt, munkaszerve-
ző irodát, tervező részleget és
különféle szolgáltató részleget léte-
síthetnek, s kiegészítő tevékenysé-
gükkel vállalatok működéséhez
kapcsolódhatnak.

A magyar zenei élet a BEATRICE felbomlása után ismét
szegényebb lett egy együttesel. A sokunk által szeretett, és
a sokak által nem szeretett. NEOPRIMITIV együttes a csütörtö-
ki fellepés után oszlásnak indult, majd péntek reggelre felosz-
lott.

SZIVÜNKBEN TOVÁBB ÉLNEK!

PROGRAM AJÁNLAT:

J
O
G
I

K
A
R
I

J
A
Z
Z
K
L
U
B

S
Z
E
R
B
U
T
C
A

23

A részletes műsor:

1981. október 06.: Hires jazzkoncertek I.: Cannonball Adderley
Binder Quintet
- október 13.: Hires jazzkoncertek II.: Count Basie
Kanizsa Jazz Együttes Jam session
Jákó Jazz Quintet
- október 20.: Hires jazzkoncertek III.: Dave Brubeck
Zágon Quintet
Filmvetítés
- október 27.: Hires jazzkoncertek IV.: John Coltrane
Regős István - szólószongora
Czeslaw Niemen : Gyászrapaszódia Bem emlé-
kére-film
Pantomimfilm
- november 03.: Hires jazzkoncertek V.: Miles Davis
Pleszkán Trió
Filmvetítés
- november 10.: Hires jazzkoncertek VI.: Herb Ellis/Joe Pass
Szabados Trió
- november 17.: Hires jazzkoncertek VII.: Gerry Mulligan
Kósa Zsuzsa + Garay Attila triója
- november 24.: Hires jazzkoncertek VIII.: Oscar Peterson
Vajda Quintet
- december 01.: Hires jazzkoncertek IX.: Archie Shepp
Volán Dixieland
Filmvetítés: Nahorny-Kurylewicz Quintet,
Wanda Warska, Novi Singers, Hagaw Association

Szeretettel várunk október 06-án 17 órakor a nyitóesten és
utána minden kedden egyanobben az időpontban.

FIGYELEM!!! ÓRIÁSI LEHETŐSÉG!!!

Minden évfolyamon az a csoport, amelyik először mutatja be a csoport
összes tagjának KÖZGÁZ Klub tagsági igazolványát, ingyen juthat
KÖZGÁZ FILMKLUB BÉRLETHEZ.

(Egy bérlet ára 70 Ft!)

Klub Közlöny Az MIKE Közművelődési Titkárságának heti programfüzete
Készült az MIKE Sokszorosító Üzemében. Felelős kiadó: Jobbágy Gyula
Készítették: Jung Zsuzsa, Sugár András, Székely Andrea, Biró Julia,
Moldván Jutka, Csontos Andris, B. Kiss Tamás, Lovas Livia, Bodrogi László.